

MYRS 17.10.2023 § 166

21/04.03.01/2023

Asian esittely

Vastuuviranomainen: Pohjois-Pohjanmaan liitto

Tavoiteohjelma: Uudistuva ja osaava Suomi 2021 – 2027

Toimintalinja ja hallinnonala: TL 7 ja TEM

Erityistavoite: 7.1

Hakemusnumero: 900710

Hakija: Haapajärven kaupunki

Toteutusaika: 1.11.2023 – 31.12.2024

Toteuttamisalue: Haapajärvi

Hankekuvaus (tarve, tavoitteet, toimenpiteet):

Haapajärven kaupunki haluaa edistää energiapuun korjuulogistiikkaa sekä jalostusta alueellisesti tekevien pk-yritysten toimintaedellytyksiä rakentamalla bioenergiaterminaalin Haapajärvelle. Haapajärvelle on samanaikaisesti rakentumassa Väyläviraston raakapuuterminaali, joka tekee Haapajärvestä mm. kuitupuun logistiikan kannalta keskeisen paikan Suomessa ja sitä myötä hyödynnettävissä olevien energiakäyttöön ohjautuvien hakkuutähteiden määrät kasvavat merkittävästi. Paikkakunnalla toimiva sahayhtiö on lisäämässä samanaikaisesti omaa sahauskapasiteettiaan investoimalla tuotantoon ja myös heidän lisääntyvän hankinnan ja korjuulogistiikan myötä energijaetta on enemmän jalostettavissa paikallisesti energiapuumarkkinalle, jolle toisaalta turpeesta luopuminen luo lisäkysyntää.

Tällä hetkellä metsäbiomassat ovat varastoituna metsäteiden varsille lähelle hakkuupaikkoja. Niiden kuljetusolosuhteet ovat haavoittuvaset keliolosuhteiden vuoksi ja huippukysyntäkaudella. Metsäenergian korjuuketjussa yleistyy toimintamallina terminaalihaketus, jolla luodaan turvallista puskurivarastointikapasiteettia ja mahdollistetaan turpeen energiakäytön korvaamista metsäenergialla. Terminaalihaketuksen osuus kasvaa vuosi vuodelta ja terminaalityönteiden rakentaminen vastaa tähän markkinakysyntään. Bioenergiaterminaalihanke palvelee paikallisia pk-yrityksiä, jotka hoitavat energiapuun korjuulogistiikkaa ja jalostusta alueellisesti. Terminaali parantaa alueen pk-yritysten toimintaedellytyksiä.

Bioenergiaterminaalihanke palvelee Haapajärvelle valmisteilla olevaa biojalostamoja ja sen raaka-ainetarvetta. Bioenergiaterminaali-investointi edesauttaa konkreettisesti alueellisesti hyvin merkittävään ja kokonaan uuden biojalostamotoiminnan sijoittumista Hallan bioteollisuusalueelle ja lisäksi se tasaa metsäalan työn kausivaihteluja ja luo kokonaan uusia ympärivuotisia työmahdollisuuksia. Syntyvät työpaikat soveltuvat erinomaisesti juuri turvetuotannosta vapautuvalle työvoimalle.

Hankkeessa rakennetaan tehdyn suunnitelman ja kustannusarvion mukaisesti Haapajärvelle bioenergiaterminaali Väyläviraston raakapuuterminaalialueen ja VT27:n välittömään läheisyyteen, jonne tulee rakentumaan myös kaupungin valmisteleva uusi Hallan bioteollisuusalue biojalostamotoimintoihin.

Kokonaiskustannusarvio (€):

Investoinnit: 2 200 182

Välilliset kustannukset: 33 003

Kustannukset yhteensä: 2 233 185

Kokonaisrahoitussuunnitelma (€):

Haettu EAKR- ja valtion rahoitus: 1 563 230

Kuntien rahoitus: 669 955

Muu julkinen rahoitus:

Yksityinen rahoitus:

Rahoitus yhteensä: 2 233 185

Hankearviointi, pisteet: 27/44 p.

Maakuntaohjelman toimintalinja: KT 5 A.

Valmistelija: Heikki Laukkanen, 050-9180035

Esitys

Pohjois-Pohjanmaan liitto esittää:

Maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö puoltaa hanketta rahoitettavaksi Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmasta.

MYR:lle esitetään, että se antaa hankkeesta myönteisen lausunnon.

Päätösesityksen perustelut:

Hanke tukee Uudistuva ja osaava Suomi 2021 – 2027 -ohjelmaa toimintalinjan ”Oikeudenmukaisen siirtymän Suomi” ja erityistavoitteen 7.1 ”Turpeesta luopumisen alueellisesti oikeudenmukainen siirtymä” osalta. Hankkeella edistetään TKI-toiminnan kehittämistä Pohjois-Pohjanmaan oikeudenmukaista siirtymää koskevan suunnitelman mukaisesti. Hankkeella tuetaan Pk-yritysten bio- ja kiertotalouskonsepteja puu-, bio- ja kiertotalousterminaalia kehittämällä. Terminaali mahdollistaa kiertotalouden kehittämisen ja sivuvirtojen hyödyntämisen alueella. Hanke on Pohjois-Pohjanmaan maakuntaohjelman 2022 - 2025 mukainen erityisesti kehittämisteeman 5 (Kestävästi kasvava Pohjois-Pohjanmaa) ja painopisteen A. (Bio- ja kiertotalouteen perustuva uudistuminen ja innovaatiotoiminta) osalta.

Päätös

Päätösesitys hyväksyttiin.